

Dr. Adams

218

Ex Libris Nicolai

1776

31

AKT KONWENCYI

MIEDZY

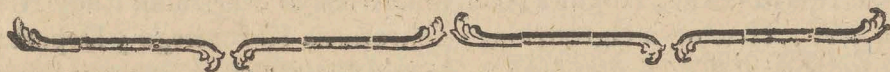
NAYIASNIEYSZYM KROLEM JMCIA Y RZPLTA,
Z IEDNEY STRONY,

A MIEDZY

NAYIASNIEYSZYM KROLEM JMCIA PRUSKIM
Z DRUGIEY STRONY

DLA

UŁOZENIA GRANIC WZAJEMNYCH KRAIOW.

KAZDEMU, komu o tym wiedzieć należy, niech będzie wiadomo, Traktat zawarty w Warszawie Dnia 18. Września Roku 1773. między Nayiaśn. Krolem Jmcią y Rzeczpospolitą Polską, y Nayiaśn: Królem Jmcią Pruskim, doznaiąc zwłoki w exekucyi, którą mieć był powinien, z przyczyny różnego tłamaczenia wyrazow Artykułu drugiego tegoż Traktatu. Kommissarze posłani z obydwóch Stron dla ułożenia na mieyscach granic z obopolnych znaydując zawadę z trudności nieprzewidzianych pochodzącą, y nie mogąc się zgodzić w punktach pod spor podpadających, widzieli nie podobieństwo w uskuteczeniu swoich zleceń, y natychmiast wszystkie dalsze Ich czynności zostały zawieszzone; Nayiaśniejzy Król Jmć y Rzeczpospolita Polska, y Nayiaśniejzy Król Jmć Pruski nie mogli patrzeć z spokojnością na inkonwencye, któreby wyniknąć mogły z dalszey przewłoki, y rozróżnienia tego gatunku, a obawiając się, żeby skutki z tąd pochodzące, y łatwo przewidziane nie mięszały Przyiaźń y doskonałe porozumienie się, które Nayiaśniejzy Król Jmć y Rzeczpospolita Polska, y Nayiaśniejzy Król Jmć Pruski są rezolwowani utrzymywać, y uwiecznić, między krajami poddanemi, pod Ich Panowaniem będącemi; zgodzono się z Stron obydwóch na to: aby pracować koło zagrodzenia sposobem iak nayskuteczniejszym wszelkim Sporom w dalszym czasie wšczy-

A

915103

III

nać się mogącym, względem Granic obojga Kraiow, utwierdzając ie na fundamencie stałym, tak, żeby żadne opaczne tłumaczenie przyjęte bydź nie mogło: Tym końcem Nayiaśnieyszy Król Jmć y Rzeczpospolita Polska, y Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski, osądzili za rzecz potrzebną, aby traktowano w Warszawie o sposobach dostateczney ugody względem punktow, o które zachodzący Spor zawiesił dzieło rozgraniczenia zobopolnego, a granice tak były ułożone, żeby Nayiaśnieyszym Dwom Stronom kontraktuiącym, ubezpieczyć Possesją spokojną, y żadney wątpliwości nie podległą Kraiow, nad których własnością zgoda nie zachodziła.

Zaczym do zgodzenia się na ułożenie pewne stałe, y wyięte od wszelkich na potym Sporow, y do oznaczenia sposobem iasnym y wyraźnym Granic obojga Kraiow, Nayiaśnieyszy Król Jmć Polki za zdaniem Rady Nieustaiącey upoważniony, y zlecenie maiący od Stanow zkonfederowanych na Seymie 1773. do traktowania, y ugodzenia Granic z Dworami Sąsiedzkimi wyznaczył, y deputował, Andrzeia Stanisława Kostkę Młodzieiowskiego Biskupa Poznańskiego y Warszawskiego Kanclerza Wielkiego Koronnego, Michała Xcia Radziwiłła Kalztelana Wileńskiego, Franciszka Rzewuskiego Marszałka Nadwornego, Augusta Xcia Sułkowskiego Marszałka Rady Nieustaiącey, Hiacintha Ogrodzkiego Sekretarza Koronnego y Departamentu Spraw Cudzoziemskich w Radzie Nieustaiącey, a Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski wyznaczył y upoważnił Urodzonego Gedeona de Benoit swojego Ministra Pełnomocnego u Dworu Polkiego, Kawalera Zakonu Maltańskiego; którzy to Plenipotencyaryuszowie mocą swoich Plenipotencyi zamienionych y uznanych zadostateczne z obydwóch Stron po wielokrotnych z sobą mianych konferencyach na koniec ugodzili, y ustanowili Artykuły następujące.

ARTYKUŁ I.

Król Jmć Pruski wraca Królowi Jmci y Rzeczypospolitey Polskiej, Miasta, Maiętności, y Wsie, które zagarnął był w Wielkiej Polfcze na lewym boku Noteci, tak iednak, żeby mieysca na tym lewym brzegu położone y należące do Miast, Maiętności y Kluczow na prawym brzegu teyże Rzeki będących, zostały y należały do Króla Jmci Pruskiego, y żeby Miasta, Maiętności, y Klucze, ze wszystkimi należytościami, na lewym brzegu Noteci leżące, y z tą rzeką zykaiące się, mianowicie: *Wielun, Czarnkow, Uście, Chodzież, Budzin, Margonin, Golanca, Kcyn y Szubin* zostały przy Królu Jmci Pruskim, y były Granicą.

ARTYKUŁ II.

Król Jmć Pruski wraca Królowi Jmci, y Rzeczypospolitey Polskiej, Miasta, Maiętności y Klucze w Woiewodztwach Gnieźnieńskim, Kaliskim, y Brzeskim - Kuiawskim leżące, y nie znajdujące się w linii pociągnoney od Szubina, przez *Zuin, Gonzawę, Mogilno y Willotowo*, które cztery mieysca do Króla Jmci Pruskiego należeć, y za Granicę służyć będą; taż linia pociągniona przez ieżioro Gopło, powinna się rozciągać między *Włami Klein - Rusz y Gurkowo*, aż

113

do mieysca nazwane Piotrkowo, ktore iako teź Klein-Rusz do Pol-
ski należeć mają, tak dalece, że wszystko, co leży na zachod y na
południe tey linii, y co było dawniey zagarnione przez Krola Jmci
Pruskiego, powrocone zostaie Krolowi Jmci y Rzeczypospolitey Polskiej
od Piotrkowa Granice zostaną aż do Skotnik, a z tamtąd aż do Wisły,
iak są oznaczone przez linią na Mappie *Nro 3tio.* podług ktorey tra-
ktowano do tych czas, y ktora na mieyscu weryfikowana będzie od
Indzinierow Stron obydwóch.

ARTYKUŁ III.

Krol Jmć Pruski oddaie także Polscze wszystkie mieysca, ktore
zabrał w Ziemi Dobrzyńskiej, na lewym brzegu Drwęcy, od wey-
ścia iuż do Wisły, aż do rzeki Pisia, gdzie wraz z Rypnicą wpada
do Drwęcy, a dopiero idąc tą rzeką Pisia będzie służyć za granicę aż
do dawnych granic Woiewodztwa Chełmińskiego, Ziemi Michałowskiej
y Prusów Wschodnich z iedney Strony, iako teź Ziemi Dobrzyńskiej
y Woiewodztwa Plockiego z drugiej Strony.

ARTYKUŁ IV.

Indzinierowie z oboch Stron wyznaczeni do prowadzenia Gra-
nic zaraz ziadą, ad terminum a quo, to iest, do Granic nowey Marchii
na lewy brzeg Noteci, podług warunku Artykułu *1go.* niniejszey
Konwencyi naydaley we cztery Niedziele od daty tey konwencyi dla
prowadzenia y ustanowienia Granic, iak są wyrażone w Artykule
pierwszym, potym kontynuować będą teź rozgraniczenie, iak iest wy-
rażone w Artykule *IIgim* tey konwencyi, aż do Piotrkowa ktory
leży na brzegu wschodnym Jeziora Gopła, podług opisu tegoż Arty-
kułu drugiego; poydą potym do Ziemi Dobrzyńskiej, dla ustanowie-
nia Granic, tak iak są wytknięte w Artykule trzecim, terażniejszey
Konwencyi, Indzinierowie ułożą między sobą Mappę iak naydoka-
ldnieyszą y wiakiey mierze postępować, y Granicę Krola Jmci Pru-
skiego cofać będą; podług tego co wyżej ułożono, w tey mierze Kray
ustąpiony aktualnie powrocony będzie Krolowi Jmci y Rzeczypospoli-
tey Polskiej, tak dalece, że na mieyscu zrobi się Specyfikacya do-
kładna mieysc powroconych, iako teź tych, ktore zостаia Krolowi
Jmci Pruskiemu, końcem utwierdzenia linią Graniczną obydwóch
Państw.

ARTYKUŁ V.

Co do dochodow tychże Kraiow powroconych zaszła ugoda, że
bonifikowane będą Krolowi Jmci y Rzeczypospolitey Polskiej przy-
kładem Dworu Auftryackiego.

ARTYKUŁ VI.

Na resztę co się mowiło w Artykule dwunastym Traktatu Cessyi
1773. względem Miasta Torunia y Gdańska, tudzież co było obwaro-
A ij

114
wanym w Artykule dwunastym Traktatu Handlownego, mocą ktorego dwie Nayiaśnieysze Strony kontraktujące zachowały sobie moc specyfikowania w szczególności pożytkow y korzyści tychże Miał, będzie zawsze miało miejsce, y na przyszłym Seymie wspólnie przedsięwzięte będą sposoby do skutecznienia tak zbawiennego Dzieła.

ARTYKUŁ VII.

Mocą ułożenia przez terażnieyszą Konwencyą uczynionego dla nie wrzużonego utwierdzenia Posessyi obojga Stanow, y dla stałego utrzymywania ich Granic Obydwie Nayiaśnieysze Strony Kontraktujące odtąd nie będą mogły nic pretendować, ani żądać z Stron Obydwoch pod iakimkolwiek bądź pretextem, y Cessye poczynione mocą tego Opisu Granic, zawierać w sobie mają bez excepcyi, y bez rezerwy, wszelkie Prawo samowładztwa, regale, y inne, ktore się ściągają mogą, do rzeczy ustąpionych tam in Spiritualibus, quam in temporalibus, bez uszczerbku iednak Artykułow ofobnych Traktatu 1773. 18 Września Wzmiankowani Pełnomocnicy mocą swoich Plenipotencyi ułożyli terażnieyszą konwencyą, ktora, z iedney Strony przez Seym następujący a z drugiey Strony przez Krola Jmci Pruckiego ratyfikowana, y wzajemnie odmieniona byź ma. Dla Wiary, tego, co wyżej, Pełnomocnicy też Konwencyą przy przyciśnieniu pieczęci swoich Herbowych podpisałi, Dzieła się w Warszawie 22. Augusta. 1776.

ANDRZEY STANISŁAW MŁODZIEIOWSKI
(L.S.)

GEDEON DE BENOIT
(L.S.)

MICHAŁ XZĘ RADZIWIŁŁ KASZT. WILENSK.
(L.S.)

FRANCISZEK RZEWUSKI MARSZAŁEK NADW.
(L.S.)

AUGUST XZĘ SUŁKOWSKI
(L.S.)

HIACYNTH OGRODZKI
(L.S.)

Wolffgang cheu maytzwartze (Zam m. 1714)
z. ser. hofen re kotorn huch = dalehuy
nie ebae ricki -
Bunney y tveztinji aka majgo hira
Wolffgo Wozzopolinac Saret lya weta,

25.000 —

33

Biblioteka Jagjellonska

stdr0023234

